

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2019 r. w Legnicy

sprawy z wniosku L. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o odstąpienie od określenia zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne

na skutek odwołania L. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 2 listopada 2016 r. **znak** (...)

z dnia 20 kwietnia 2017 r. **znak** (...)

I. **zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 2 listopada 2016 r. znak (...) w ten sposób, że ustala zadłużenie wnioskodawcy z tytułu nieopłaconych składek w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą za okres od listopada 2015 r. do stycznia 2016 r. w kwotach łącznych:**

- **na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych – 2106,29 zł (dwa tysiące sto sześć złotych 29/10),**

- **na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego – 847,77 zł (osiemset czterdzieści siedem złotych 77/100),**

wraz z ustawowymi odsetkami od daty wydania decyzji tj. od 02 listopada 2016 r.,

II. **oddala dalej idące odwołanie od decyzji z dnia 02 listopada 2016 r. znak (...),**

III. **zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 20 kwietnia 2017 r. znak (...) w ten sposób, że ustala zadłużenie wnioskodawcy z tytułu nieopłaconych składek w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą za maj 2016 r. w kwocie na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych – 437,22 zł (czterysta trzydzieści siedem złotych 22/100) wraz z ustawowymi odsetkami od daty wydania decyzji tj. od 20 kwietnia 2017 r.,**

IV. **oddala dalej idące odwołanie od decyzji z dnia 20 kwietnia 2017 r. znak (...),**

V. **zasądza od wnioskodawcy L. M. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 1536 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, oddalając dalej idący wniosek w tym zakresie.**

SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Sygn. akt VU 14/17

Uzasadnienie

Decyzją z dnia 02 listopada 2016 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. z dnia 7 czerwca 2016 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1778), dalej „ustawa systemowa”) określił wysokość należności płatnika L. M. z tytułu składek za okres od marca 2015 r. do stycznia 2016r. :

- na ubezpieczenia społeczne w kwocie 5725,92zł ,
- na ubezpieczenia zdrowotne w kwocie 3083,05zł

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, iż płatnik, mimo ciążącego na nim obowiązku, nie opłacił składek na w/ w ubezpieczenia z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

W załączniku do w/w decyzji wynika , że decyzją objęte są składki na ubezpieczenia społeczne :

- za marzec 2015r. (termin płatności 10 kwietnia 2015r.)- w kwocie 7,61zł ,
- za maj 2015r. (termin płatności 10 czerwca 2015r.)- w kwocie 160,91zł,
- za czerwiec 2015r. (termin płatności 10 lipca 2015r.) – w kwocie 665,23zł ,
- za lipiec 2015r. (termin płatności 10 sierpnia 2015r.)- w kwocie 696,47zł ,
- za sierpień 2015r. (termin płatności 10 września 2015r.)- w kwocie 696,47zł,
- za wrzesień 2015r. (termin płatności 12 października 2015r.) – w kwocie 696,47zł,
- za październik 2015r. (termin płatności 10 listopada 2015r.)- w kwocie 696,47zł ,
- za listopad 2015r. (termin płatności 10 grudnia 2015r.)- w kwocie 696,47zł,
- za grudzień 2015r. (termin płatności 11 stycznia 2016r.) – w kwocie 696,47zł ,
- za styczeń 2016r. (termin płatności 10 lutego 2016r.)- w kwocie 713,35zł .

W załączniku wskazano składki na ubezpieczenie zdrowotne objęte powyższą decyzją :

- za marzec 2015r. (termin płatności 10 kwietnia 2015r.)- w kwocie 279,41zł ,
- za maj 2015r. (termin płatności 10 czerwca 2015r.)- w kwocie 279,41zł
- za czerwiec 2015r. (termin płatności 10 lipca 2015r.) – w kwocie 279,41zł ,
- za lipiec 2015r. (termin płatności 10 sierpnia 2015r.)- w kwocie 279,41zł ,
- za sierpień 2015r. (termin płatności 10 września 2015r.)- w kwocie 279,41zł
- za wrzesień 2015r. (termin płatności 12 października 2015r.) – w kwocie 279,41zł ,

- za październik 2015r. (termin płatności 10 listopada 2015r.)- w kwocie 279,41zł ,
- za listopad 2015r. (termin płatności 10 grudnia 2015r.)- w kwocie 279,41zł,
- za grudzień 2015r. (termin płatności 11 stycznia 2016r.) – w kwocie 279,41zł ,
- za styczeń 2016r. (termin płatności 10 lutego 2016r.)- w kwocie 288,95zł .

Od powyższej decyzji odwołanie złożył wnioskodawca L. M. ,w którym wskazał, iż w okresach objętych decyzją miał przyznane prawo do zasiłku chorobowego lub nie mając przyznanego prawa do tego świadczenia nie wykonywał faktycznie działalności gospodarczej w związku z przebywaniem na zwolnieniach lekarskich z powodu stanu zdrowia .

W odpowiedzi na odwołanie ZUS Oddział w L. wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie na jego rzecz od odwołującego kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Organ rentowy podniósł, że zaskarżona decyzja została wydana w oparciu o dokumenty sporządzone przez organ rentowy z urzędu. Wnioskodawca miał wypłacony zasiłek chorobowy za okres do 30 marca 2015r. (włącznie). Za pozostałe okresy wskazane w decyzji , poczynając od dnia 31 marca 2015r. wnioskodawca winien zapłacić składkę w pełnej wysokości , bowiem za okresy zwolnień lekarskich po 31 marca 2015r. organ rentowy i odmówił wypłaty zasiłku chorobowego . W konsekwencji – zgodnie z treścią art. 18 ust. 9 i 10 ustawy systemowej zasady zmniejszania najniższej podstawy wymiaru składek stosuje się tylko w przypadkach niezdolności do pracy trwającej przez część miesiąca tylko w przypadku , gdy ubezpieczony spełniał warunki do przyznania prawa do zasiłku chorobowego , a w przypadku wnioskodawcy taka sytuacja nie miała miejsca .

Decyzją z dnia 20 kwietnia 2017 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy systemowej określił wysokość należności płatnika L. M. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 2015 r. do maja 2016r. w kwocie 1782,29zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy przedstawił argumenty jak w decyzji z dnia 02 listopada 2016r.

W załączniku do w/w decyzji wynika , że decyzją objęte są składki na ubezpieczenia społeczne :

- za styczeń 2015r. (termin płatności 10 lutego 2015r.)- w kwocie 645,51zł ,
- za luty 2015r. (termin płatności 10 marca 2015r.)- w kwocie 699,56zł,
- za maj 2016r. (termin płatności 10 czerwca 2016r.) – w kwocie 437,22zł ,

Od powyższych decyzji odwołanie złożył wnioskodawca L. M. ,w którym wskazał, iż sprawa składek na ubezpieczenia społeczne jest przedmiotem prowadzonych dwóch postępowań sądowych .

Ponadto odwołujący się wskazał , że w okresie od stycznia do lutego 2015r. miał przyznane prawo do zasiłku chorobowego z tytułu ubezpieczenia pracowniczego w firmie (...) Sp. z o.o. w C. , zaś w maju 2016r. miał zawieszoną działalność gospodarczą.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS Oddział w L. wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie na jego rzecz od odwołującego kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Organ rentowy podniósł, że zaskarżona decyzja została wydana na podstawie korekt dokumentacji sporządzonych w dniu 31 stycznia 2017r. przez Wydział Ubezpieczeń i Składek , w którym wykazano składkę na ubezpieczenia społeczne bez dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Za okresu styczeń – luty 2015r. dnia 13 lipca 2015r. płatnik wprawdzie złożył DRA wykazując tylko składkę na FUZ, lecz po przeprowadzonym postępowaniu wyjaśniającym

Wydział Ubezpieczeń i Składek dnia 31 stycznia 2017r. sporządził korekty DRA za powyższe okresy, gdyż płatnik winien rozliczyć składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne jak i zdrowotne od pełnej podstawy"urzędowej".

W związku z tym , że płatnik nie opłacał składki za powyższe okresy został wyłączony z dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego .

Ponadto płatnik składek zawiesił działalność gospodarczą w dniu 20 maja 2016r. , w związku z tym wydając decyzję organ rentowy uznał , że L. M. działalność gospodarczą prowadził przez 19 dni miesiąca maja 2016r. i wyliczył należne z tego tytułu składki .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy :

Wnioskodawca L. M. był zatrudniony w (...) Spółce z o.o. w C. od 1 listopada 2011 r. do 11 października 2014 r.

W okresie zatrudnienia wnioskodawca zachorował i utracił zdolność do pracy. Ubezpieczenie wnioskodawcy z tytułu zatrudnienia ustało z dniem 11 października 2014 r. Wnioskodawca był niezdolny do pracy do 30 marca 2015 r.

W związku z ogłoszeniem upadłości pracodawcy, jeszcze w okresie jego zatrudnienia w (...) Spółce z o.o., wypłatę zasiłku chorobowego na rzecz L. M. przejął ZUS, który kontynuował tę wypłatę również po ustaniu zatrudnienia, tj. po dniu 11 października 2014 r.

Zaświadczenie lekarskie, potwierdzające niezdolność L. M. do pracy w okresie od 04 listopada 2014 r. do 04 grudnia 2014 r. zostało wytypowane do kontroli przez lekarza orzecznika ZUS. Wnioskodawca nie stawiał się na wyznaczony termin badania i w związku z tym ZUS O/L. przyjął, że zaświadczenie lekarskie seria (...) nr (...) utraciło ważność z dniem 02 grudnia 2014 r. i wydał decyzję z dnia 09 grudnia 2014 r. odmawiającą wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od 03 grudnia 2014 r. do 04 grudnia 2014 r.

W dniu 12 grudnia 2014 r. wnioskodawca przedłożył kolejne zwolnienie lekarskie na okres od 05 grudnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. Wówczas ZUS wydał decyzję z dnia 5 stycznia 2015 r. o odmowie prawa do zasiłku chorobowego za w/ w okres i dalsze okresy nieprzerwanej niezdolności do pracy, przyjmując, że nastąpiła przerwa w ciągłości orzekanej niezdolności do pracy.

W dniu 23 kwietnia 2015 r. wnioskodawca złożył w ZUS usprawiedliwienie nieobecności na badaniu u lekarza orzecznika. W konsekwencji w dniu 8 maja 2015 r. ZUS Oddział w L. wydał decyzję (nr sprawy (...)), w której postanowił uchylić decyzję z dnia 09 grudnia 2014 r. (znak (...)) oraz decyzję z dnia 05 stycznia 2015 r. (znak (...)) i przyznać wnioskodawcy prawo do zasiłku chorobowego za okres od 03 grudnia 2014 r. do 30 marca 2015 r. W wykonaniu w/w decyzji ZUS O/L. wypłacił wnioskodawcy zasiłek chorobowy za okres od 03 grudnia 2014 r. do 30 marca 2015 r.

W dniu 31 grudnia 2014 r. ZUS otrzymał drogą elektroniczną powiadomienie o dokonanych przez wnioskodawcę wpisach o ewidencji działalności gospodarczej i zarejestrował L. M. jako płatnika składek od dnia 01 stycznia 2015 r. Ponieważ L. M. nie dopełnił obowiązku dokonania zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych, było to powodem wezwania go przez ZUS pismem z dnia 02 kwietnia 2015 r. do uzupełnienia dokumentów i wyjaśnienia zaistniałych nieprawidłowości. Następnie pismem z dnia 09 lipca 2015 r. organ rentowy poinformował wnioskodawcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym, jako osoby prowadzącej działalność gospodarczą od dnia 01 stycznia 2015 r.

Pismo z dnia 09 lipca 2015 r. wnioskodawca pokazał swojemu księgowemu, który –po próbie wyjaśnienia zaistniałej sytuacji w ZUS, poradził mu, żeby wypełnił dokument zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i złożył go w ZUS.

W dniu 10 lipca 2015 r. wnioskodawca dokonał zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej od dnia 01 stycznia 2015 r. Złożył również dokumenty rozliczeniowe (deklaracje ZUS DRA) za okres od stycznia do czerwca 2015 r. Mając to na uwadze ZUS ustalił, że wnioskodawca

podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 10 lipca 2015 r., tj. od daty zgłoszenia do tego ubezpieczenia. Uwzględniając powyższe decyzją z dnia 10 sierpnia 2015 r. organ rentowy umorzył postępowanie administracyjne, wszczęte w dniu 09 lipca 2015 r.

W okresie od 01 stycznia 2015 r. do 30 marca 2015 r. wnioskodawca był niezdolny do pracy i przebywał na zwolnieniu. Pomimo formalnego zarejestrowania działalności gospodarczej, faktycznie jej nie prowadził, ani nie wykonywał pracy u żadnego pracodawcy.

W dniu 23 lutego 2017 r. ZUS O/L. wydał decyzję (znak: (...), nr sprawy (...)), na mocy której postanowił odmówić L. M. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 1 stycznia 2015 r. do 30 marca 2015 r. i zobowiązał go do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia w postaci zasiłku chorobowego za w/w okres w kwocie 9.103,17 zł. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że z akt sprawy wynika, że wnioskodawca dokonał wpisu w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej pod nazwą (...), z datą rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej 01 stycznia 2015 r. Nie dokonał jednak z tego tytułu zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych. Wobec powyższego ZUS przeprowadził postępowanie wyjaśniające dotyczące podlegania wnioskodawcy do ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. W wyniku tego postępowania wnioskodawca dokonał zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego oraz do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 01 stycznia 2015 r. Jednakże z uwagi na fakt, że zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych dokonał po terminie, został objęty od dnia 01 stycznia 2015 r. obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi, bez dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Zgodnie zatem z art. 13 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, wnioskodawcy nie przysługuje prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia za okres od 01 stycznia 2015 r. do 30 marca 2015 r. z powodu podjęcia przez niego od dnia 1 stycznia 2015 r. działalności zarobkowej, stanowiącej tytuł do objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym (wnioskodawca rozpoczął wykonywanie działalności gospodarczej). Dlatego zasiłek chorobowy wypłacony za w/w okres ZUS uznał za świadczenie pobrane nienależnie, które podlega zwrotowi.

Wyrokiem z dnia 28 lutego 2018r.- wydanym w sprawie IVU 116/17- Sąd Rejonowy w Legnicy zmienił wyżej wymienioną decyzję ZUS Oddział w L. i orzekł, że wnioskodawcy przysługuje prawo do zasiłku chorobowego w okresie od 03 grudnia 2014r. do 30 marca 2015r. i ustalił, że L. M. nie jest zobowiązany do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego w okresie od 03 grudnia 2014r. do 30 marca 2015r., pobranego z funduszu chorobowego w kwocie 9103,17zł.

Powyższy wyrok zmieniony został wyrokiem Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 07 czerwca 2018r., sygn. akt VUa 8/18, o tyle tylko, że początkową datę zasiłku chorobowego należnego wnioskodawcy i do zwrotu którego nie jest on zobowiązany określono na dzień 01 stycznia 2015r. zamiast 03 stycznia 2015r.

Z dniem 30 stycznia 2015r. wnioskodawca zaprzestał pobierania zasiłku chorobowego z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej chorobą, po wyczerpaniu 182 dniach zasiłku chorobowego, wypłacanego z poprzedniego tytułu ubezpieczenia.

W okresie od 31 marca 2015r. do 21 maja 2015r. L. M. prowadził działalność gospodarczą pod nazwą (...).

Za miesiąc kwiecień i za okres od 01 do 21 maja 2015r. wnioskodawca opłacił składki na ubezpieczenia społeczne: za kwiecień w kwocie 772,67zł, a za maj 535,56zł.

W okresie od 22 maja 2015r. do 20 listopada 2015r. wnioskodawca nie wykonywał działalności gospodarczej z powodu choroby.

Przedkładał do ZUS Oddział w L. zaświadczenia lekarskie celem wypłaty zasiłku chorobowego.

Pierwsze zwolnienie lekarskie wystawione zostało od 22 maja 2015r. do 20 czerwca 2015r.

Decyzją z dnia 02 lipca 2015r. ZUS Oddział w L. odmówił wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 22 maja 2015r. do 20 czerwca 2015r.

W uzasadnieniu wskazano, że L. M. nie zgłosił się do dobrowolnego ubezpieczenia społecznego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

Wnioskodawca został wyrejestrowany z dobrowolnego ubezpieczenia społecznego z wyżej wskazanego tytułu z dniem 28 sierpnia 2014r.

Kolejnymi pismami, powołując się na argumentację przedstawioną w uzasadnieniu decyzji z dnia 02 lipca 2015r., ZUS Oddział w L. odmawiał wnioskodawcy prawa do wypłaty zasiłku chorobowego za następujące okresy:

- od 21 czerwca 2015r. do 20 czerwca 2015r.- pismo z dnia 08 lipca 2015r.,
- od 21 lipca 2015r. do 19 sierpnia 2015r.- pismo z dnia 19 sierpnia 2015r.,
- od 20 sierpnia 2015r. do 20 września 2015r.- pismo z dnia 24 września 2015r.,
- od 21 września 2015r. do 20 października 2015r.- pismo z dnia 10 listopada 2015r.,
- od 21 października 2015r. do 20 listopada 2015r.- pismo z dnia 07 grudnia 2015r.

W okresie od 22 maja 2015r. do 20 listopada 2015r. L. M. był niezdolny do pracy z powodu choroby, przebywając na zwolnieniu lekarskim. Pomimo formalnego zarejestrowania działalności gospodarczej, faktycznie jej nie prowadził, ani nie wykonywał pracy u żadnego pracodawcy.

Przerwa między zwolnieniami lekarskimi trwała od 21 listopada 2015r. do 03 stycznia 2016r. i za ten okres wnioskodawca opłacił składki na ubezpieczenia społeczne.

W okresach od 04 stycznia 2016r. do 17 lutego 2016r. wnioskodawca nieprzerwanie przebywał na zwolnieniach lekarskich. W tym czasie faktycznie nie prowadził działalności gospodarczej, ani nie wykonywał pracy u żadnego pracodawcy.

Decyzją z dnia 02 marca 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy L. M. prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 04 stycznia 2016r. do dnia 17 lutego 2016r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że pomimo zgłoszenia do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego w dniu 10 lipca 2015r. wnioskodawca nie opłacał składki na to ubezpieczenie.

L. M. opłacił składki na ubezpieczenia społeczne za okres od 18 lutego 2016r. do 30 kwietnia 2016r.

Od dnia 20 maja 2016r. do 27 czerwca 2016r. wnioskodawca zgłosił w Urzędzie Miasta w L. zawieszenie prowadzenia działalności gospodarczej pod nazwą (...).

Decyzją z dnia 23 lutego 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z urzędu zmienił decyzją z dnia 02 listopada 2016 r., znak (...), i określił wysokość należności płatnika L. M. z tytułu składek za okres od marca 2015 r. do stycznia 2016r.:

- na ubezpieczenia społeczne w kwocie 6417,87zł,
- na ubezpieczenia zdrowotne w kwocie 3083,05zł (wysokość jak w decyzji z dnia 02 listopada 2016r.).

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, iż płatnik, mimo ciążącego na nim obowiązku, nie opłacił składek na w/w ubezpieczenia z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

W załączniku do w/w decyzji wynika, że decyzją objęte są składki na ubezpieczenia społeczne za marzec 2015r. (termin płatności 10 kwietnia 2015r.)- w kwocie 699,56zł. Co do pozostałych zaległości wskazane takie same miesiące i kwoty składek jak w załączniku do decyzji z dnia 02 listopada 2016r.

Wnioskodawca zalegał z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej ze składkami na ubezpieczenia społeczne w wysokości :

- od 21 listopada 2015(data zaprzestania przebywania na zwolnieniu lekarskim) do 30 listopada 2015r. – w kwocie 696,47 zł ,

- od 01 do 31 grudnia 2015r.- w kwocie 696,47zł,

- od 01 do 31 stycznia 2015r. – w kwocie – 696,47zł,

- od 01 do 18 maja 2015r. – w kwocie – 437,22zł,

oraz na ubezpieczenia zdrowotne w wysokości :

- od 21 listopada 2015(data zaprzestania przebywania na zwolnieniu lekarskim) do 30 listopada 2015r. – w kwocie 279,41 zł ,

- od 01 do 31 grudnia 2015r.- w kwocie 279,41zł,

- od 01 do 31 stycznia 2015r. – w kwocie – 288,95zł,

- od 01 do 18 maja 2015r.(od dnia 20 do 31 maja 2015r. zawieszenie działalności gospodarczej) – w kwocie – 288,95zł,

dowód:

- akta ubezpieczeniowe ZUS ,

- akta Sądu Rejonowego w Legnicy IVU 116/17,

- decyzja ZUS O/ L. z dnia 23 lutego 2017r. k. 21-23,

- pismo ZUS O/ L. z dnia 26.04.2017r. k. 31 i z dnia 05.05.2017r. wraz z załącznikami k. 32- 63; z dnia 19.11.2018k.183-184; z dnia 07.03.2019r. k. 215.

- przesłuchanie świadka J. S. k. 114v-115 protokół rozprawy z dnia 22.09.2017r.00:19:07- 00:40-17,

- pismo Urzędu Miasta w L. z dnia 15.11.2018r. k. 179,

- przesłuchanie wnioskodawcy – k. 171, e-protokół z dn. 07.11.2018r. od 00:03:25 i następne ,

Sąd zważył co następuje :

Odwołania zasługiwały na częściowe ich uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 w zw. z art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1778) osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym oraz wypadkowemu od dnia rozpoczęcia do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Płatnik składek przekazuje do Zakładu imienne raporty miesięczne, po upływie każdego miesiąca kalendarzowego, w terminie ustalonym dla rozliczania składek (art. 41 ust. 1 ustawy systemowej). Jest też obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy (art. 46 ust. 1 ustawy systemowej). Zgodnie z art. 48 ustawy systemowej, jeżeli płatnik składek nie złoży w terminie deklaracji rozliczeniowej, nie będąc z tego obowiązku zwolniony, Zakład dokonuje wymiaru składek z urzędu w wysokości wynikającej z ostatnio złożonej deklaracji rozliczeniowej, bez uwzględnienia wypłaconych zasiłków oraz zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych, zawiadamiając o tym płatnika. Jeżeli po wymierzeniu składek z urzędu płatnik składek złoży deklarację rozliczeniową, Zakład koryguje wymiar składek do wysokości wynikającej ze złożonej deklaracji rozliczeniowej, z uwzględnieniem wykazanych w deklaracji zasiłków oraz zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych.

Jak wynika z art. 8 ust. 6 pkt 1 za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych. Z kolei w myśl art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 672 j.t.) działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej wyróżnia kilka specyficznych właściwości, tj. charakter profesjonalny, a więc stały, nie amatorski i nie okazjonalny, podporządkowanie regułom opłacalności i zysku, powtarzalność działań (np. seryjność produkcji, stypizowanie transakcji, stała współpraca itd.) oraz uczestnictwo w obrocie gospodarczym (por. uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 1991 r., sygn. akt III CZP 40/91).

Istotne jest przy tym, że na potrzeby ustalenia okoliczności istotnych z punktu widzenia ubezpieczeń społecznych z tytułu działalności gospodarczej, kwestie związane z formalnym zarejestrowaniem, wyrejestrowaniem, czy zgłaszaniem przerw w tej działalności mają pewne znaczenie w sferze dowodowej, ale nie przesądzają same w sobie o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2007 r., sygn. akt III UK 35/07). Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą wynika bowiem z faktycznego prowadzenia tej działalności. W konsekwencji, obowiązkowi ubezpieczeń społecznych podlega osoba faktycznie prowadząca działalność gospodarczą (a więc wykonująca tę działalność), a nie osoba jedynie figurująca w ewidencji działalności gospodarczej na podstawie uzyskanego wpisu, która działalności tej nie wykonuje. Także samo zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych, jak i sama treść składanych deklaracji rozliczeniowych nie przesądza o faktycznym wykonywaniu działalności gospodarczej (por. wyrok SN z dn. 3 sierpnia 2000r., II UKN 659/99, PPIPS 2002/2/43, który zachował swoją aktualność, mimo zmiany regulacji prawnej) i również stanowi jedynie o dopełnieniu formalnych obowiązków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Wykonywanie (prowadzenie) działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy systemowej obejmuje oczywiście nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności przygotowawcze, zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych. Chodzi zatem o okresy faktycznego wykonywania usług, jak też okresy wykonywania czynności związanych bezpośrednio z tą działalnością - takich jak poszukiwanie nowych klientów, zamieszczanie ogłoszeń w prasie, jak i także załatwianie spraw urzędowych, ale tylko zmierzających do stworzenia właściwych warunków do jej wykonywania. W ocenie, czy zostały podjęte czynności zmierzające bezpośrednio do rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej (czynności przygotowawcze stanowiące już o wykonywaniu tej działalności) należy uwzględniać wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar (wolę) osoby prowadzącej działalność gospodarczą (por. wyrok SA w Białymstoku z dnia 17.12.2003 r., III AUa 1531/03, OSA w Białymstoku 2004 nr 1, s. 51; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17.7.2003 r., II UK 111/03, Monitor Prawa Pracy 2004 nr 7, poz. 16; nadto wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2005 r., I UK 80/05, OSNP 2006/19-20/309).

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy w okresie od 01 stycznia 2015r. do 30 marca 2015r. , od 22 maja 2015r. do 20 listopada 2015r.; od 03 stycznia do 17 lutego 2016r. wnioskodawca jako płatnik miał obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, jaką zgłosił z dniem 01 stycznia 2015 r. Organ rentowy ustalił, że mimo zgłoszenia prowadzenia działalności gospodarczej płatnik nie zgłaszał deklaracji rozliczeniowych i nie opłacał składek na ubezpieczenia społeczne , zdrowotne, co powodowało konieczność ustalenia zaległości składkowych w drodze decyzji. W odwołaniu od decyzji ustalającej te zaległości, płatnik podnosił, że w spornym okresie nie podejmował żadnych czynności związanych z faktycznym wykonywaniem zgłoszonej działalności.

W ocenie Sądu, w sprawie należało podzielić stanowisko wnioskodawcy , ale jedynie częściowo.

Przede wszystkim należy wskazać, że przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie wykazało, że poza formalnym zaewidencjonowaniem pozarolniczej działalności gospodarczej, wnioskodawca- w spornym w okresie 01 stycznia 2015r. do 30 marca 2015r. , od 22 maja 2015r. do 20 listopada 2015r. prowadził działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej w celach zarobkowych . Nie podjął też żadnych czynności przygotowawczych, by zacząć działać w jej ramach– po 182 dniowym okresie pobierania zasiłku chorobowego z tytułu umowy o pracę – okoliczność opisana w ustaleniach faktycznych niniejszego uzasadnienia .

Za wiarygodne Sąd uznał wyjaśnienia wnioskodawcy, iż mimo nie zawieszenia jednoosobowej działalności gospodarczej w w/w spornym okresie , nie przystąpił do jej prowadzenia, a zaniechanie realizacji planów w tym zakresie było spowodowane jego stanem zdrowia ,bo przez okres leczenia i rehabilitacji nie mógł prowadzić kancelarii adwokackiej . Wnioskodawca nie zawiesił działalności gospodarczej w okresie leczenia, ale – w ocenie sądu - nie przesądza o jednak o faktycznym prowadzeniu tej działalności w czasie, gdy figurował w rejestrze działalności gospodarczej.

Za wiarygodne w pełni Sąd uznał wyjaśnienia wnioskodawcy, który wyjaśnił w sposób jasny, logiczny i szczegółowy, że w okresie leczenia nie osiągał on żadnych dochodów , a pozarolnicza działalność gospodarcza nie była faktycznie prowadzona .

Brak wreszcie dowodów zaoferowanych przez organ rentowy, które mogłyby podważać powyższe ustalenia. W szczególności dla przyjęcia odmiennego stanowiska nie była wystarczająca sama dokumentacja związana z figurowaniem działalności gospodarczej w Centralnej Ewidencji Informacji o Działalności Gospodarczej , gdyż fakt ten potwierdzał jedynie spełnienie formalnego obowiązku związanego ze zgłoszeniem działalności.

W konsekwencji Sąd przyjął , że opłacone przez L. M. składki w miesiącu kwietniu i maju 2015r. zostały opłacone w pełnej wysokości .

W niniejszej sprawie Sąd przyjął , że okres prawa wnioskodawcy do zasiłku chorobowego od 01 stycznia do 30 marca 2015r. został prawomocnie rozstrzygnięty wyrokiem Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 07 czerwca 2018r., sygn. akt VUa 8/18 .

W tym względzie Sąd nie podzielił stanowiska organu rentowego , że zasiłek wypłacany był z innego tytułu ubezpieczenia społecznego (umowy o pracę) i nie ma ta okoliczność znaczenia dla ustalenia stanu zaległości składkowych wnioskodawcy z tytułu zgłoszonej działalności gospodarczej od dnia 01 stycznia 2015r.

W uzasadnieniu wyżej wymienionego wyroku wskazano , że wnioskodawca w okresie od 01 stycznia 2015r. do 30 marca 2015r. nie prowadził działalności gospodarczej .

Ustalenia te podziela sąd orzekający w niniejszej sprawie .

Co do ustalenia wysokości zaległych składek wskazanych w zaskarżonej decyzji – należy podnieść następującą okoliczność :

Od 31 marca 2015r. do 30 kwietnia 2015r. wnioskodawca prowadził działalność gospodarczą i z tego tytułu , na co wskazywał Sąd w niniejszym uzasadnieniu opłacił składki w pełnej wysokości .

Co do miesiąca maja 2015r. istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia miał fakt , że wprawdzie wnioskodawcy nie przysługiwało prawo do zasiłku chorobowego za okres od 22 maja do 31 maja 2015r. , a opłacił składkę na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne pomniejszone o okres zasiłkowy - to uznać należy , że składka opłacona została w prawidłowej wysokości . Istotne znaczenie dla Sądu w tym zakresie ma fakt , że od 22 maja 2015r. aż do 20 listopada 2015r. L. M. nieprzerwanie przebywał na zwolnieniu lekarskim . Sąd uznał , że skoro okres zwolnień lekarskich trwał nieprzerwanie przez prawie 6 miesięcy – to okres ten należy uznać jako przerwę w prowadzeniu działalności gospodarczej . Wprawdzie przerwa ta nie została formalnie zgłoszona , a działalność nie została zawieszona to jednak dla rozstrzygnięcia sprawy znaczenie ma fakt , że w tym czasie wnioskodawca faktycznie nie prowadził działalności gospodarczej w rozumieniu powołanych przepisów w niniejszym uzasadnieniu .

Jednakże powracając do prowadzenia działalności gospodarczej w ciągu miesiąca rozliczeniowego tj. w listopadzie 2015r. i kontynuując tę działalność do daty jej zawieszenia w 20 maja 2016r. wnioskodawca miał obowiązek opłacania składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne w pełnej wysokości .

W miesiącu listopadzie 2015r. zaistniała bowiem inna sytuacja niż w maju 2015r. kiedy wnioskodawca od dnia 22 maja 2015. z powodu stanu zdrowia miał prawie 6 miesięczną przerwę w prowadzeniu działalności gospodarczej.

Jakkolwiek w listopadzie 2015r. wnioskodawca powrócił do pracy dopiero 21 dnia w/w miesiąca to miał wiedzę , że nie przysługuje jemu prawo do zasiłku chorobowego za okres zwolnień lekarskich od 22 maja do 20 listopada 2015r. . Był bowiem informowany przez organ rentowy , że za ten okres nie przysługuje jemu prawo do zasiłku chorobowego – co Sąd wskazywał w ustaleniach faktycznych niniejszego uzasadnienia .

W konsekwencji prowadząc działalność gospodarczą w miesiącu listopadzie (od 21 listopada) wnioskodawca miał obowiązek odprowadzenia pełnej składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne do dnia 20 maja 2016r.

W przypadku wnioskodawcy zgodnie z treścią art. 18 ust. 9 i 10 ustawy systemowej za miesiące listopad 2015r. oraz styczeń 2016r. nie przysługiwało prawo zmniejszenia najniższej podstawy wymiaru składek , gdyż stosuje się je tylko w przypadkach niezdolności do pracy trwającej przez część miesiąca , gdy ubezpieczony spełniał warunki do przyznania prawa do zasiłku chorobowego , a w przypadku wnioskodawcy taka sytuacja nie miała miejsca w miesiącu listopadzie 2015r. oraz w styczniu i lutym 2016r.

Wnioskodawca bowiem z dniem 28 sierpnia 2014r. wyrejestrował się z dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Jak wynika z akt ubezpieczeniowych od 01 stycznia 2015r. wprawdzie zgłosił się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego w dniu 10 lipca 2015r. , ale na ten cel nie opłacił żadnych składek , przez co organ rentowy prawidłowo uznał , że L. M. w spornym okresie nie podlegał dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu .

Z kolei odnośnie składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne za miesiąc maj 2016r. Sąd nie podzielił stanowiska wnioskodawcy , że winien być zwolniony z obowiązku ich opłacenia , gdyż zawiesił działalność gospodarczą we wskazanym miesiącu .

W tym zakresie argumenty przedstawione przez organ rentowy , a opisane w części wstępnej niniejszego uzasadnienia zasługują na pełne uwzględnienie . ZUS Oddział w L. słusznie wskazał , że do daty zawieszenia w dniu 20 maja 2016r. działalności gospodarczej wnioskodawca prowadził ją do dnia 19 maja 2016r. , a zatem winny być naliczone składki na ubezpieczenia społeczne za okres 19 dni i składka na ubezpieczenie zdrowotne .

Reasumując Sąd – na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kodeksu postępowania cywilnego – zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 02 listopada 2016r.- jak w pkt. I wyroku , a decyzję z dnia 20 kwietnia 2017r. jak w pkt. III wyroku .

W pkt. II i IV wyroku Sąd - na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kodeksu postępowania cywilnego – oddalił dalej idące odwołania od wskazanych decyzji, gdyż nie było podstaw do ich uwzględnienia z przyczyn wymienionych w niniejszym uzasadnieniu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98§ 1 i § 3 kpc oraz § 2 pkt.5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, uwzględniając w tym zakresie wartość przedmiotu sporu 10591,26 zł oraz fakt, że wyrok uwzględnił żądania ZUS wskazane w zaskarżonych decyzjach w 32%.